

AUTORZY:

Katarzyna Kubeczka, Mariola Lux

osoba wspierająca: Karolina Kozioł-Mospinek

Szkoła Podstawowa nr 4 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Wojciecha Korfańskiego w Mysłowicach

Skąd się bierze smog? Dbamy o czyste powietrze w mojej miejscowości

POZIOM EDUKACYJNY:	PRZEDMIOT:
szkoła podstawowa, klasy 1-3	edukacja przyrodnicza/społeczna/techniczna

TEMAT PRZEWODNI:

Podróż po Mieście Czystego Oddechu – odkrywamy, skąd bierze się smog i jak możemy dbać o powietrze. Uczniowie poznają źródła smogu, obserwują swoje miasto i zastanawiają się, jak codziennymi działaniami mogą wpływać na poprawę jakości powietrza.

CEL LEKCJI:

Uczeń potrafi wyjaśnić, czym jest smog, jak powstaje i jakie ma skutki dla ludzi oraz przyrody. Potrafi wskazać działania, które poprawiają jakość powietrza w jego najbliższym otoczeniu.

METODY PRACY / DZIAŁANIA NA LEKCJACH:

Ćwiczenia praktyczne

- Wykonaj eksperyment *Minismog w słoiku* – obserwuj, jak dym gromadzi się w słoiku i wyciągnij wnioski dotyczące jakości powietrza.
- Przeanalizuj przykłady z życia codziennego: „Co pomaga, a co szkodzi powietrzu?” – przyporządkuj działania do właściwych kategorii i uzasadnij wybór.

Ćwiczenia terenowe

- Podczas krótkiego spaceru porównaj miejsca w twojej okolicy: zwróć uwagę, gdzie powietrze jest czystsze, a gdzie bardziej zanieczyszczone.
- Zaznacz na mapie miasta „Punkty czystego oddechu” – parki, promenadę, tętnię oraz inne miejsca sprzyjające zdrowiu. Wyjaśnij, dlaczego je wybrałeś.

Ćwiczenia z zakresu sprawczości zgodne z filozofią *zero waste*

- Zaproponuj działania, które możesz wykonać w domu i w szkole, by zmniejszyć smog (np. oszczędzanie energii, ograniczenie spalania odpadów).

- Stwórz minikampanię w klasie *Oddychamy lepiej!* – zaproponuj zasady, które pomogą dbać o czyste powietrze, i wprowadź je w życie.

Ćwiczenia z wyobraźni

- Stwórz mapę myśli: *Co widzi powietrze w naszym mieście?* Wyobraź sobie, co powietrze widzi każdego dnia i zapisz swoje pomysły.
- Wykonaj plakat, zakładkę lub ulotkę o czystym powietrzu. Zaproponuj hasło i zilustruj je według własnego pomysłu.

Ćwiczenia z lokalności i regionalności

- Porównaj fotografie wykonane w twojej okolicy w dniu „czystym” i smogowym. Wskaż różnice i zastanów się, kiedy i gdzie powietrze jest lepsze.
- Opracuj miniraport o jakości powietrza w twojej okolicy – zaproponuj, co można poprawić na poziomie lokalnym.

Ćwiczenia oparte na międzypokoleniowości

- Porozmawiaj z babcią lub dziadkiem o tym, jak wyglądała twoja okolica, gdy byli młodszy. Zapytaj, czy zauważali smog i jakie działania podejmowano dawniej w tym zakresie.
- Zapytaj starszych członków rodziny, które miejsca w mieście uważają za najzdrowsze. Porównaj odpowiedzi i stwórz wspólną listę wskazówek dla klasy.

UWAGI DO LEKCJI:

- Warto wcześniej przygotować zdjęcia lokalnych miejsc (Promenada, Park Zamkowy, tętnia), aby mocniej osadzić lekcję w kontekście miasta.
- Przed doświadczeniem należy zadbać o bezpieczeństwo (zapalona świeca tylko w wersji demonstracyjnej prowadzącego).
- Podczas pracy grupowej zaleca się mieszane zespoły, aby dzieci uczyły się współpracy.
- Dobrze jest zadawać pytania pogłębiające: Co możemy zrobić już dziś?, Jak każdy z nas może pomóc powietrzu?
- Po zakończeniu zajęć warto umieścić prace uczniów na tablicy szkolnej lub korytarzu, aby wzmacniać proekologiczne postawy społeczności szkolnej.
- Można zachęcić dzieci, aby wspólnie z rodzicami sprawdziły jakość powietrza w aplikacji Airly i porównały różne miejsca w mieście.
- *Szkolna akcja: Tydzień bez samochodu - idziemy pieszo lub jedziemy na rowerze!*

(EKO)INSPIROWNIK NAUCZYCIELSKI. MATERIAŁY DODATKOWE I MULTIMEDIA:

Jak dbać o czyste powietrze – Ekoland

EKOLAND Jak dbać o czyste powietrze? Film edukacyjny. - YouTube

Dlaczego musimy zadbać o czyste powietrze? Czym jest SMOG? – Entri Polska, *Dlaczego musimy zadbać o czyste powietrze? Czym jest SMOG.*

Smog – Mała orkiestra Mała Orkiestra Dni Naszych - Smog (Zatrzymaj zmorę w porę)

Smog w słoiku – Centrum Nauki Kopernik #Kopernikwdomu - Smog w słoiku – YouTube- - „Śląskie

Zmieniamy powietrze na dobre – Śląskie. Pozytywna Energia, Śląskie. Zmieniamy powietrze na dobre - film informacyjno-edukacyjny dla klas 1-3 - nr 1

Przydatne strony:

TupTupTup.org.pl

smog.edu.pl

SŁOWA KLUCZE:

smog, zielona energia, ekologiczna szkoła, dzień bez samochodu, rowery, hulajnogę, spacerę, wycieczki do parku, tężnia, las, ścieżki edukacyjne, Promenada, Park Zamkowy, doświadczenia, czyste powietrze, działania lokalne

Projekt „Akademia Edukacji Klimatyczno-Środowiskowej dla Nauczycieli” dofinansowano przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

ORGANIZATORZY

PARTNER

